

„ТЪРГОВСКА БАНКА Д” АД

Оповестяване съгласно чл.70 на ЗКИ във връзка с прилагането на част осма от Регламент (ЕС)№ 575/2013 на Европейския парламент

ГОДИШНО ОПОВЕСТЯВАНЕ

2017 ГОДИНА

НА ИНДИВИДУАЛНА ОСНОВА

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящото оповестяване на „Търговска Банка Д“ АД е в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) № 575/2013 (Регламента), Директива 2013/36/ЕС (Директивата) и приетите от Банката Правила за оповестяване.

Целта на оповестяването е да повиши информираността на клиентите, контрагентите и инвеститорите за поетите от Банката рискове, както и да представи методите за тяхната оценка и управление.

Настоящото оповестяване включва изчерпателна информация за събития, позволяващи на участниците на пазара да правят оценка на ключова информация за Банката, като мащаби и разнородност на дейността и, капитал, степени на риск, процеси за оценка и управление на риска и на тази основа – на рисковия профил на Банката.

В допълнение на настоящото оповестяване може да бъде разглеждана информацията включена във финансовите отчети и доклада за дейността на Банката към 31.12.2017 год. оповестени на интернет страницата на Банката.

II. ПРИЛОЖНО ПОЛЕ

„Търговска Банка Д“ АД (с предходно търговско наименование „Демирбанк“ (България) АД) е регистрирана в Република България, с адрес на управление – гр. София, бул. „Ген. Тотлебен“ № 8. Банката има издаден пълен лиценз за извършване на банкова дейност в страната и чужбина. Финансовият отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансова отчетност (МСФО) и Международните счетоводни стандарти (МСС).

III. ПОЛИТИКИ И ПРАВИЛА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ

Банката е приела политика за управление на риска, в която са заложили методи и процедури за разпределяне на рисковете, адекватни на характера и сложността на нейната дейност. Както ръководството, така и служителите, съблюдават тази политика и в процеса на вземането на решенията се ръководят от установените в нея принципи.

Основните цели и задачи, които си поставя Банката са:

- Навременното идентифициране на рискове, съпътстващи дейността ѝ;
- Въвеждане и прилагане на надежни контролни системи за наблюдение, измерване и оценка на риска;
- Създаване на цялостна система от правила и процедури за поемане на допустимите за Банката рискове.

Кредитен риск

Кредитният риск, породен от вероятността предоставените кредити да не бъдат издължени в рамките на договорените срокове или изобщо да не бъдат погасени, е основният риск в

дейността на Банката, поради което управлението на експозициите към кредитен риск е приоритет на Ръководството на Банката.

Банката е разработила политика и процедури по отношение на одобрението на кредитните предложения и управлението на кредитните експозиции.

Пазарен риск

Пазарният риск е рискът от загуба, поради неочаквани и неблагоприятни промени в пазарните цени (например лихви, валутни курсове, цени на акции и суровини и др.), в резултат на което пада пазарната стойност на активите на Банката.

Лихвен риск е потенциалната загуба от неблагоприятни промени в справедливата стойност на лихвено-чувствителните позиции след промяна на пазарните лихвени равнища. Лихвеният риск възниква при наличие на експозиция в лихвено-чувствителни инструменти. Лихвен риск съществува при наличие на дисбаланс в падежната структура на лихвено-чувствителни активи и пасиви.

Валутен риск е рискът от негативни промени в стойността на позициите в чужда валута, породени от промени във валутния курс. Позициите в чужди валути носят валутен риск. Валутен риск се поражда както от Банков, така и от Търговски портфейл. Валутният риск се отразява в баланса и в отчета за доходите на Банката, тъй като активите и пасивите на Банката подлежат на ежедневна преоценка.

Ценови риск е риск от потенциална загуба от неблагоприятни движения на цените на акциите или другите преки или непреки инвестиции на Банката, които се класифицират в търговски портфейл.

В „Търговска банка Д“ АД пазарният риск се наблюдава и контролира чрез изградена лимитна система.

Ликвиден риск

Ликвидният риск произтича най-вече от трансформацията на срочната и валутната структура на активите и пасивите. Банката разграничава и управлява следните видове ликвиден риск:

- Краткосрочен ликвиден риск;
- Риск при осигуряване на финансиране;
- Ликвиден риск, породен от пазарните условия.

Операционен риск

„Търговска банка Д“ АД разглежда операционния риск като отделна категория риск и се придържа към принципите на Базелския комитет по банков надзор, приемайки ги като основополагащи в управлението на операционния риск. Ролята на Правилата за управление на операционния риск е да спомогнат за въвеждането във всички структурни звена на Банката на надлежно оформена и съгласувана методология за откриване, оценка, наблюдение, контрол и

намаляване на операционните рискове, с които те се сблъскват в процеса на ежедневната си дейност.

Структура и организация на функциите по управление на риска

Банката осъществява централизирано управление на риска, което се изразява в:

- Приемане на Политиките и процедурите по управление на рисковете от Управителен Съвет и одобряването им от Надзорен Съвет;
- Делегиране на ясни права и отговорности на служителите от съответните звена;
- Разделяне на дейностите по управление и контрол на риска от бизнес дейностите, които генерират риск.

За осъществяване на адекватно управление на рисковете в Банката са създадени и постоянно действат следните органи, които са свързани с процесите по предоставяне, наблюдение и оценка на риска:

Помощни органи към Надзорния съвет

Комитет по риска – Надзорният съвет на Търговска банка Д АД изпълнява функциите на Комитет по риска, като съветва и дава указания на Управителния съвет на банката във връзка с цялостната текуща и бъдеща стратегия по отношение на риска и склонността на банката към поемане на риск и подпомага контрола върху изпълнението ѝ от висшия ръководен персонал.

Като Комитет по риска, Надзорният съвет има следните функции и извършва следните дейности:

- одобрява всички съществени аспекти на рейтинговия процес и процедурите по оценяване, съгласно чл. 189 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на ЕП;
- съветва и дава указания на Управителния съвет във връзка с цялостната текуща и бъдеща стратегия по отношение на риска и склонността на банката към поемане на риск;
- подпомага контрола върху изпълнението ѝ от висшия ръководен персонал.
- независимо от Комитета по възнагражденията проверява дали стимулите, определяни от системата за възнагражденията, отчитат рисковете, капитала, ликвидността, както и вероятността за реализиране на планираните приходи и разпределението им във времето;
- изисква от Управителния съвет коригиране на ценообразуването на продуктите на банката, когато цената не е адекватно отражение на модела на стопанска дейност;
- изисква от Управителния съвет изготвяне, актуализиране и изпълнение на стратегията и политиките по отношение на риска. Стратегията и политиките по отношение на риска подлежат на одобрение от Надзорния съвет.;
- на основание чл. 435, т. 2, б. „г“ от Регламент (ЕС) № 575/2013 на ЕП поддържа архив с материалите и броя на заседанията си като Комитет по риска, като при необходимост предоставят тази информация и данни на оторизирани лица.

Комитет по подбор - Комитетът за подбор на кандидати за членове на Управителния съвет на Търговска банка Д АД е постоянно действащ колективен орган, чиято основна дейност е насочена към оценка на броя, членовете, експертизата, квалификацията, мениджърските и личностните качества и умения, добрата репутация и баланса в Управителния съвет на банката и ефективността от работата на управителния орган. Комитетът препоръчва кандидати за членове на Управителния съвет на банката само доколкото те отговарят на изискванията на Закона за кредитните институции, Наредба № 20 на Българска народна банка за издаване на одобрения за членове на управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет на кредитна институция и изисквания във връзка с изпълнение на техните функции и другите нормативни актове в областта.

Помощни органи към Управителния съвет

Комитет за управление на активите и пасивите - орган за управление на ликвидността, компетентен да подготвя планове за действие в случаи на непредвидено изтичане на парични средства, дължащо се на неочаквани събития или неблагоприятни обстоятелства, като отчита възможното въздействие на алтернативни сценарии по отношение на Банката или на пазара като цяло, както и комбинация от тях; извършва текущ контрол и анализ на капиталовата адекватност на Банката и при необходимост предлага на УС проект на решение за промяна на структурата на активите и пасивите и възможностите за диверсификацията им; разглежда всички политики, правила, процедури и лимити отнасящи се до управлението на всички видове риск и ги предлага за одобрение на Управителния съвет, анализира текущото състояние на активите и пасивите на "Търговска банка Д" АД, наблюдава, рисковете свързани с управление на ликвидността на Банката и пазара на финансови инструменти и предлага конкретни мерки в случай на отклонение от приетите лимити или при извънредни ситуации;

Кредитен комитет - постоянно действащ колективен орган, чиято основна дейност е насочена към оценка на кредитния риск, произтичащ от конкретни кредитни сделки или обща кредитна експозиция на лице или група свързани лица и одобрение на параметрите по тях в рамките на своите компетенции, като със своите предложения и решения съдейства за увеличаване на кредитния портфейл чрез ефективен подбор на кредитните сделки;

Провизионен съвет - специализиран консултативен и контролен орган към УС на Банката, чиято основна дейност е насочена към минимизиране на риска от загуби на Банката, посредством системата за наблюдение, оценка, класифициране и провизиране на рисковите експозиции; извършва оценка и класификация на рисковите експозиции; взема решения за проценти за загуба от обезценка по МСС 39 и риск от загуба по всяка класифицирана рискова експозиция и по портфейлите от редовни експозиции със сходни рискови характеристики; взема решения за реструктуриране на рискови експозиции и предлага на УС тяхното одобрение;

Комисия за оценка на рискови събития - специализиран вътрешен орган на ръководството на „Търговска банка Д“ АД в областта на управлението и контрола на операционния риск; взема

решения за окончателно регистриране на настъпили оперативни събития, извършва оценка на евентуално възникналите загуби, анализира регистрираните в счетоводните регистри данни;

Комисия по разглеждане на жалби, сигнали и възражения - постоянно действащ колективен орган, който отговаря за разглеждане на жалби, сигнали и възражения, подадени до „Търговска банка Д“ АД, като обсъжда, анализира и взема решения по случаите, с които е сезиран;

Други:

Одитен комитет

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит, в Банката функционира Одитен комитет чийто функции са съобразно изискванията на закона.

- наблюдава процеса на финансово отчитане, с което се осигурява прозрачност и вярно и честно представяне на публикуваните финансови отчети на Банката.
- ефективността на вътрешния контрол на Банката и системата на управление на риска;
- препоръчването назначаването на регистрирания одитор (външния одитор) на Банката и оценката на неговата независимост;
- политиката на банката по отношение на спазването на изискванията на нормативни актове, имащи значение за изготвянето и вярното и честно представяне на финансовите отчети.

Комитет за управление на плана за действие в кризисни ситуации - отговаря за изготвянето на "План за действие в кризисни ситуации" в Банката, отговаря за избора на методика за тест на плана за непрекъсваемост, отговаря за цялостната организация и провеждането на тестове, извършва анализи по възможностите за извършване на застраховки с цел възвръщане на загубите при рискове, които не могат да бъдат контролирани изцяло.

Други: Кординационна група по прилагане на мерките срещу изпиране на пари, финансиране на тероризъм и специализиран нормативен контрол, Комитет по условията на труд.

Обхват и естество на системата за измерване и отчитане на риска

Банката е създавала ясно дефинирана организационна структура с подходящо разпределение на отговорностите между отделните управленски нива и независимост между структурите, генериращи риск и тези, които извършват оценка и контрол на риска.

Системата за измерване и отчитане на риска обхваща мониторинг, контрол, идентифициране и измерване на кредитния, ликвидния, пазарния и операционния риск.

Системата обхваща всички процеси и оценява експозициите, които са отразени балансово, както и задбалансовите позиции, които са носители на риск и при определени условия могат да имат влияние върху приходите и разходите, както и върху размера на балансовите позиции на Банката.

Банката има система от лимити, която да помага за ефективно управление на риска. Лимитите са разделени по държави, контрагенти, видове ценни книжа, правомощия и др.

Редуциране на риска

Възможността на Банката за поемане на риск се определя от капацитета на Банката, който зависи от размера и структурата на наличния капитал и способността за увеличаване на капитала. Основния инструмент, който Банката използва за редуциране на различните видове риск и ограничаването им до приемливи нива е системата от лимити.

IV. СТРУКТУРА И ЕЛЕМЕНТИ НА СОБСТВЕН КАПИТАЛ

Обща информация

Базовият собствен капитал от първи ред се състои от елементите на базовия собствен капитал от първи ред след прилагане на корекциите изисквани от чл. 32-35 от Регламента. Елементи на базовия собствен капитал от първи ред на „Търговска банка Д“ АД са изплатените капиталови инструменти(регистриран и внесен капитал), неразпределената печалба и други резерви. От елементите на базовия собствен капитал от първи ред се приспадат нематериалните активи. За формирането на базовия собствен капитал от първи ред се вземат в предвид и корекциите на приспаданията, дължащи се на преходни разпоредби.

Банката не формира допълнителен капитал от първи ред и капитал от втори ред.

Банката прилага стандартизиран подход по отношение на кредитен и пазарен риск и подход на базисния индикатор за операционен риск.

Елементи на собствения капитал

Собственият капитал на индивидуална основа на „Търговска банка Д“ АД към 31.12.2017 год. е в размер на 91 543 хил. лева.

СОБСТВЕН КАПИТАЛ (СА1)-БАЗИСНИ ДАННИ	
Позиция	Сума
Изплатени капиталови инструменти	75 000
Други резерви(неразпределена печалба от минали години)	16 850
(-) Брутна сума на други нематериални активи	-661
Натрупан друг всеобхватен доход	779
Други преходни корекции на базовия собствен капитал от първи ред	-17
Превишение на сумата, която се приспада от позициите на допълнителния капитал от първи ред над допълнителен капитал от първи ред	-132

Елементи на или приспадания от базовия собствен капитал от първи ред - други	-276
БАЗОВ СОБСТВЕН КАПИТАЛ ОТ ПЪРВИ РЕД	91 543
ДОПЪЛНИТЕЛЕН КАПИТАЛ ОТ ПЪРВИ РЕД	0
КАПИТАЛ ОТ ПЪРВИ РЕД	91 543
КАПИТАЛ ОТ ВТОРИ РЕД	0
СОБСТВЕН КАПИТАЛ(КАПИТАЛОВА БАЗА)	91 543

Регистрираният акционерен капитал на банката към 31 декември 2017 г. възлиза на 75,000 хил. лв., разпределен в 75,000 бр. обикновени поименни безналични акции с право на глас с номинална стойност на акция – 1,000 лева. Капиталът на банката е собственост на г-н Фуат Гювен, като се притежава от него пряко - 66,7 % дялово участие и чрез компанията ФОРТЕРА ЕАД с ЕИК 175194303 - с участие в капитала от 33,3 %.

Законовите резерви са заделени по силата на местното законодателство, в съответствие с изискванията на търговския закон.

V. КАПИТАЛОВИ ИЗИСКВАНИЯ

Вътрешен анализ на капитала

В съответствие с разпоредбите на чл.73 от Директивата, Банката извършва редовен вътрешен анализ на размера, вида и разпределението на необходимия капитал, който тя счита за адекватен за покриване на рисковете със съответния характер и степен, на които тя е или може да бъде изложена(вътрешен капитал), като използва надежни, ефективни и всеобхватни стратегии и процеси.

Сложността и обхватът на извършвания вътрешен анализ на капитала е в съответствие с естеството, големината и сложността на дейността на Банката.

Осъществяваният в Банката вътрешен анализ на капитала обхваща размера, вида (структурата му по елементи) и разпределението му за покриване на всички рискове, на които тя е или може да бъде изложена в дейността си.

Вътрешният анализ на капитала включва следните аспекти:

- Анализ на размера на необходимия капитал – количествена оценка на капиталовите изисквания по отделни рискове – текуща и прогнозна оценка;
- Анализ на вида (структурата) на необходимия капитал – текуща оценка през годината за изпълнението на поставените цели;

- Анализ на разпределението на необходимия капитал – периодична оценка на изпълнението на стратегията на Банката за поддържане на относително ниски равнища на кредитен, пазарен и операционен риск и анализ на динамиката при разпределението на капитала по видове рискове.

Анализът на вътрешния капитал и капиталова адекватност на Банката се базира на добре установени процеси и системи за управление и контрол, включващи принципи на ръководството, управление на риска и стратегическо планиране. В допълнение други ключови компоненти са стрес-тестовите и редовно провежданите симулации, основани на предварително разработени сценарии. Информационната база включва ежемесечни справки за собствен капитал, размер и структура на активните операции, доклади за проявление на рисковете и системата от утвърдени лимити.

Рисковият профил на Банката и допустимите степени на поемания риск служат като начална точка за процеса по оценка на вътрешния капитал. При всяка съществена негова промяна процесът на вътрешен анализ на адекватността на капитала (БААК) подлежи на преглед, в допълнение на периодичния годишен преглед.

Капиталовото планиране в Банката е функция на определения рисков апетит и капиталовите изисквания.

Капиталови изисквания по класове експозиции

Банката прилага стандартизиран подход по отношение на кредитен и пазарен риск, а по отношение на операционния – подхода на базисния индикатор.

Рисково-претеглените активи се измерват според класа на дадена експозиция, отчитайки присъщия кредитен, пазарен и лихвен риск, както и наличните обезпечения или гаранции.

Подобен е и подходът за определяне на рисково-претеглените стойности на задбалансовите ангажименти, които се коригират с конверсионни фактори за дадения клас ангажимент.

Капиталовите изисквания за кредитен риск обхващат кредитен риск и риск от разсейване на банковия портфейл и риск от контрагента за цялостната дейност. Към 31.12.2017 год. капиталовото изискване за кредитен риск е 32,524 хил. лева.

Капиталовите изисквания за пазарен риск обхващат позиционен, валутен и стоков риск за цялостната дейност. Към 31.12.2017 год. капиталовото изискване за пазарен риск е 4 хил. лева.

При изчисляване на общия позиционен риск Банката използва падежен подход, при който дълговите инструменти с фиксиран лихвен процент се разпределят съобразно остатъчния им срок до падежа, а инструменти с плаващ лихвен процент в съответствие с остатъчния срок до следващата дата на промяна на лихвения процент. След това нетните позиции се претеглят и съчетават по падежни интервали и след това по зони. Остатъчната несъчетана част от претеглената дълга или къса позиция представлява несъчетана позиция за съответната зона. Не са определени капиталови изисквания за позиционен риск за инструменти в търговски портфейл към 2017 година, тъй като Банката не разполага с инструменти в този портфейл.

Банката изчислява капиталово изискване за валутен риск, когато общата нетна открита валутна позиция превишава 2% от собствения капитал.

Банката изчислява общата нетна открита валутна позиция, като:

- Изчислява нетна позиция за всяка валута поотделно;
- Преизчислява нетните позиции във всяка валута в легова равностойност;
- Сумира поотделно късите и дълги позиции, при изчислението не се взимат в предвид позициите в лева и евро;
- Общата нетна валутна позиция е по-голяма от общата нетна дълга и общата нетна къса позиция.

Банката няма позиции в стоки и стокови деривати.

Към 31.12.2017 год. капиталовото изискване за валутен риск е 4 хил. лева.

Операционният риск е изчислен по метода на базисния индикатор и представлява 15 % от средния брутен доход на Банката за последните три години (2016, 2015 и 2014).

Към 31.12.2017 год. капиталовото изискване за операционен риск е 4, 776 хил. лева.

През отчетната финансова година Банката е спазвала всички изисквания за регулаторен капитал и е поддържала общата капиталовата адекватност над минималните регулаторни изисквания.

Капиталовите съотношения към 31.12.2017год са както следва:

- Съотношение на базовия собствен капитал от първи ред – 19,6 при минимално изискуемо 4,5%;
- Съотношение на капитала от първи ред – 19,6 при минимално изискуемо 6%;
- Съотношение на обща капиталова адекватност – 19,6 при минимално изискуемо 8%.

Банката изчислява своите съотношения на капиталова адекватност, както следва:

- Съотношението на базовия собствен капитал от първи ред е базовия собствен капитал от първи ред, изразен като процент от общата рискова експозиция на Банката;
- Съотношението на капитала от първи ред е капитала от първи ред, изразен като процент от общата рискова експозиция на Банката;
- Съотношението на обща капиталова адекватност е собствения капитал, изразен като процент от общата рискова експозиция на Банката.

СЪОТНОШЕНИЯ	
Позиция	Сума
Съотношение на базовия собствен капитал от първи ред	19,6%
Излишък(+)/Недостиг(-) на базов собствен капитал от първи ред	70 559
Съотношение на капитала от първи ред	19,6%

Излишък(+)/Недостиг(-) на капитала от първи ред	63 565
Съотношение на обща капиталова адекватност	19,6%
Излишък(+)/Недостиг(-) на общия капитал	54 239

В таблицата по-долу са представени Рисково претеглените активи(РПА) за кредитен, пазарен и операционен риск и Капиталовите изисквания(КИ) към 31.12.2017година.

	РПА	КИ
ОБЩ РАЗМЕР НА РИСКОВО ПРЕТЕГЛЕНИ ЕКСПОЗИЦИИ	466 306	37 304
РАЗМЕР НА РИСКОВО ПРЕТЕГЛЕНИТЕ ЕКСПОЗИЦИИ ЗА КРЕДИТЕН РИСК, КРЕДИТЕН РИСК ОТ КОНТРАГЕНТА И РИСК ОТ РАЗСЕЙВАНЕ И СВОБОДНИ ДОСТАВКИ	406 556	32 524
Стандартизиран подход	406 556	32 524
Класове експозиции при стандартизирания подход с изключение на секюритизиращи позиции	406 556	32 524
Централно правителство или централни банки	5 442	435
Регионални правителства или местни органи на власт	2 230	178
Институции	51 717	4 137
Предприятия	60 155	4 812
На дребно	54 292	4 343
Обезпечени с ипотека върху недвижими имоти	149 206	11 936
Експозиции в неизпълнение	24 088	1 927
Капиталови инструменти	5 324	426
Други позиции	54 102	4 328
ОБЩ РАЗМЕР НА ЕКСПОЗИЦИИТЕ КЪМ ПОЗИЦИОНЕН, ВАЛУТЕН И СТОКОВ РИСК	50	4
Валута	50	4
ОБЩ РАЗМЕР НА РИСКОВИТЕ ЕКСПОЗИЦИИ ЗА ОПЕРАЦИОНЕН РИСК	59 700	4 776
Подход на базисния индикатор за операционен риск	59 700	4 776

В новата надзорна рамка(Регламент и Директива) и Наредба № 8 на БНБ за капиталовите буфери на банките са предвидени капиталови буфери, които банките следва да поддържат допълнително освен базовите изисквания.

Управителния съвет на БНБ прие решение банките в България да поддържат предпазен капиталов буфер от 2,5 % и буфер за системен риск от 3% с цел запазване на натрупаните до сега капиталови резерви в банковата система.

Към 31.12.2017год. Банката поддържа предпазен капиталов буфер от базовия си собствен капитал от първи ред, равняващ се на 2,5% от РПА и буфер за системен риск 3% от РПА в размер на 25,647 хил. лева.

Съгласно политиката на Банката за определяне на вътрешен капитал, който да покрива поетите рискове, ръководството се стреми да поддържа стойности на капиталовите съотношения както следва:

- Обща капиталова адекватност над 13,50%, формирана на база изискване за обща капиталова адекватност от 8%, предпазен капиталов буфер от 2,5% и буфер за системен риск от 3%;
- Капиталова адекватност на капитала от първи ред над 11,5%, формирана на база изискване за обща капиталова адекватност на капитала от първи ред от 6%, предпазен капиталов буфер от 2,5% и буфер за системен риск от 3%;
- Капиталова адекватност на базов собствен капитал над 10%, формирана на база изискване за обща капиталова адекватност на базов собствен капитал от 4,5%, предпазен капиталов буфер от 2,5% и буфер за системен риск от 3%.

В Банката се извършва регулярен вътрешен анализ на размера, вида и разпределението на необходимия капитал за всички рискове в Банката.

В резултат на преглед на процесите, съгласно правила за вътрешен анализ адекватността на капитала в Банката се заделя допълнителен капитал както следва:

І. РИСКОВ ПРОФИЛ	СОБСТВЕН КАПИТАЛ	РЕГУЛАТОРНО КАПИТАЛОВО ИЗИСКВАНЕ	ДОПЪЛНИТЕЛЕН КАПИТАЛ СПОРЕД ИСААР	ОБЩО КАПИТАЛ
СОБСТВЕН КАПИТАЛ	91 543			
Кредитен риск		32 524	7 100	39 624
Пазарен риск		4	2 000	2 004
Операционен риск		4 776	624	5 400
Буфери		25 647	0	25 647
ОБЩО ПО Т. І		62 951	9 724	72 675

СЪОТНОШЕНИЯ НА КАПИТАЛОВАТА АДЕКВАТНОСТ	СЪОТНОШЕНИЯ, СЪГЛАСНО ИЗИСКВАНИЯТА НА ПАКЕТ CRD IV	СЪОТНОШЕНИЯ НА БАЗАТА НА ИСААР
Обща капиталова адекватност	19,6%	17,0%

VI. ПОКАЗАТЕЛИ ОТ СИСТЕМНО ЗНАЧЕНИЕ

„Търговска банка Д“ АД не е глобално системно значима институция.

VII. ЕКСПОЗИЦИИ КЪМ КРЕДИТЕН РИСК ОТ КОНТРАГЕНТА

Сделките, които са обект на третиране като кредитен риск от контрагента се сключват с местни и чуждестранни банки, идентифицирането, измерването, мониторингът и контролът на тези експозиции е регламентиран във вътрешнонормативната уредба на Банката. Контрагентният риск се измерва чрез присъждане на вътрешен рейтинг за всяка банка. Присъждането на вътрешен рейтинг се извършва чрез:

- Съобразяване с официален краткосрочен и дългосрочен рейтинг на определена държава или банка, присъден от следните международни рейтингови агенции: Moody's, Standart&Poor's или Fitch Ratings;
- Вътрешна оценка на банка контрагент изготвена от банката при липса на присъден официален рейтинг от агенция посочена по-горе. Изготвянето на вътрешна оценка на банка контрагент се извършва чрез „Методика за определяне на вътрешен рейтинг на страните и банките – контрагенти, чрез оценка на финансовото им състояние”.

Въз основа на изготвения вътрешен рейтинг се определят лимити към всеки контрагент. Управителният съвет на Банката утвърждава правилата за оценка и контрол на контрагентния риск, актуализациите към тях, включително и лимитите за отделните рискови експозиции.

Рисково претеглените активи за кредитен риск, според кредитния рейтинг е както следва:

Въз основа на рейтинг на Moody's	хил.лв.	%
С присъден кредитен рейтинг	56 790	16%
Безприсъден кредитен рейтинг	349 766	84%
Общо	406 556	100%

VIII. КОРЕКЦИИ ЗА КРЕДИТЕН РИСК

Дефиниции за просрочие и обезценка

Критериите за оценка и класификация на рисковите експозиции, оценка на риска и прегледа за обезценката са дефинирани във вътрешни правила на Банката.

Към всяка дата на изготвяне на баланса се извършва преглед на финансовите активи за наличие на индикации за обезценка.

Кредитният риск в Банката се оценява в два аспекта:

- *Клиентски риск* – риск от вероятността клиентът да не изпълни или да се окаже в невъзможност да изпълни условията по договора;

- *Риск от обезпечението* – риск от понасяне на загуби, ако не е осигурено подходящо обезпечение или няма контрол върху него.

В банката има утвърдена практика за предварителен и последващ анализ на възможността кредитополучателите да изпълнят своите кредитни задължения. Първоначалната оценка на кредитния риск при корпоративни кредитополучатели се базира на:

- Правен статус;
- Общо финансово състояние;
- Обект на кредитиране;
- Предлагани обезпечения.

Последващата оценка на кредитния риск, за целите на определяне на необходимата обезценка по кредитните експозиции, се извършва на база вътрешни правила за оценка и класифициране на рисковите експозиции, като определянето на риска от загуба и необходимостта от обезценка се извършва на базата на:

- Допуснат срок на забава;
- Анализ на финансовото състояние на кредитополучателя;
- Анализ на достатъчността на източниците за обслужване на задълженията и на обезпеченията служещи за гаранция.

Във вътрешните си правила банката е приела, че обезпечението не може да служи като фактор за класификация на рискова експозиция, но същото оказва влияние при определяне размера на провизиите за обезценка.

Съгласно Вътрешните правила на Банката, просрочията до 30 дни са индикатор за временни затруднения и основание за засилен мониторинг от страна на специализираните звена в Банката. При наличие на обективни доказателства за влошаване на дадена експозиция, последната се оценява и класифицира въз основа степента на кредитен риск, срока на забава на изискуемите суми, оценката на финансовото състояние на длъжника и вероятните източници за изплащане на задължението. Банката оценява и класифицира рисковите си експозиции в четири вътрешнорискови категории - редовни, под наблюдение, необслужвани и загуба.

Когато Банката има повече от една кредитна експозиция към лица, разглеждащи се като носители на общ риск, тези експозиции се класифицират в групата на лицето с най-висок риск. Върху тези експозиции се извършва непрекъснат мониторинг от Дирекция „Контрол и управление на риска“ в Банката.

Банката формира провизии за загуба от обезценка на индивидуална и портфейлна основа. Кредитите и вземанията се представят нетно, като отчетната стойност се намалява с

начислените разходи за обезценка, съгласно МСС 39. Увеличението на стойността на провизиите за загуба от обезценка намира отражение в отчета за всеобхватния доход.

Обща сума на експозициите след счетоводни прихващания и техники за редуциране, разпределена по класове експозиции

Общата нетна коригирана стойност след конверсия на експозициите към 31.12.2017 г. е 808 965 хил. лева, разпределена по класове по следния начин:

(хил. лева)

Клас експозиция	Стойност на експозицията след провизии и техники за редуциране и преди претегляне по РТ			
	Балансови позиции	Задбалансови позиции	Общо	Относителен дял (%)
Централни правителства или централни банки	233 820	0	233 820	28,90%
Регионални правителства или местни органи на власт	10 647	504	11 151	1,38%
Институции	75 808	3 608	79 416	9,82%
Експозиции към предприятия	51 405	20 498	71 903	8,89%
Експозиции на дребно	74 245	9 597	83 842	10,36%
Експозиции, обезпечени с ипотечи върху недвижими имоти	206 583	12 713	219 296	27,11%
Експозиции в неизпълнение	23 013	19	23 032	2,85%
Експозиции в капиталови инструменти	5 324	0	5 324	0,66%
Други позиции	76 994	4 187	81 181	10,04%
ОБЩО	757 839	51 126	808 965	100,00%

Позициите включват всички активи на Банката, с изключение на сумите отразени като намаления от Капиталовата база. Задбалансовите експозиции са съставени от неусвоени суми по разрешени кредити и издадени банкови гаранции и акредитиви.

Географско разпределение

(хил. лева)

Клас експозиция	Стойност на експозицията след провизии и техники за редуциране и преди претегляне по РТ				
	България	Други европейски страни	Австралия	Америка	Азия
Централни правителства или централни банки	228 378				5 442
Регионални правителства или местни органи на власт	11 151				
Институции	39 888	34 019		18	5 491
Експозиции към предприятия	71 903				
Експозиции на дребно	83 703				139
Експозиции, обезпечени с ипотечи върху недвижими имоти	219 296				
Експозиции в неизпълнение	23 032				

Експозиции в капиталови инструменти	5 324				
Други позиции	81 181				
ОБЩО	763 856	34 019	0	18	11 072

Експозициите на „Търговска банка Д“ АД са позиционирани основно на българския пазар. Активите на Банката в чужбина са формирани предимно от вземания от кредитни институции.

Разпределение на експозициите по отрасли и класове експозиции

Балансовите експозиции към 31.12.2017 г. са разпределени по класове експозиции след приспадане на обезценките.

Разпределението по отрасли в Банковия портфейл е извършено на база Националния класификатор на икономически дейности.

Отрасли	Експозиции по балансова стойност и Класове експозиции преди редукция и РТ								
	Централни правителства и централни банки	Регионални и местни органи на властта	Институции	Предприемия	Експозиции на дребно	Експозиции, обезпечени с недвижими имуществото	Експозиции в неизпълнение	Капиталови инструменти	Други позиции
Граждани и домакинства	0	0	0	0	22 800	32 890	1 785	0	0
Дърво/Хартия/Опаковане	0	0	0	0	1 639	1 734	0	0	0
Енергетика	0	0	0	9 956	1 406	61	0	0	0
Застраховане/Финанси	0	0	15 060	0	134	2 709	237	5 324	0
Здравеопазване/Фармация	0	0	0	0	5 593	6 088	0	0	0
Земеделие	0	0	0	4 665	23 355	7 366	339	0	0
Издателска дейност	0	0	0	0	0	525	0	0	0
Компютри и технологии	0	0	0	0	486	148	0	0	0
Култура/Развлечения	0	0	0	12 499	141	34	0	0	0
Лека промишленост	0	0	0	12 299	3 275	18 673	1 413	0	0
Недвижими имоти/Лизинг	0	0	0	0	588	13 374	6 048	0	0
Отпадъци/Отпадни води	0	0	0	2 270	1 087	1 857	640	0	0
Публични	0	10 648	0	0	0	0	0	0	0
Строителство	0	0	0	0	2 716	24 906	2 566	0	0
Тежка промишленост	0	0	0	5 130	4 283	2 917	798	0	0
Транспорт	0	0	0	0	2 196	2 290	129	0	0
Транспортни средства	0	0	0	0	130	2 589	3	0	0
Туризм	0	0	0	0	353	41 846	476	0	0
Търговия	0	0	0	4 585	6 386	26 414	8 451	0	0
Услуги	0	0	0	0	1 572	19 495	0	0	0

Други	0	0	0	0	115	1 642	357	0	0
Дългови инструменти	95 891		22 362	0	0	0	0	0	0
Вземания от Банки	137 929	0	38 386	0	0	0	0	0	0
Други активи		0	0	0	0	0	0	0	71 781
Общо за класа експозиция	233 820	10 648	75 808	51 405	78 254	207 559	23 240	5 324	71 781

Разпределението на кредитния риск в Банката се анализира на база балансови и задбалансови експозиции по различни критерии:

- По размер на експозицията;
- По класификационни групи;
- По оригинален срок на договаряне;
- Качество на портфейла по отрасли на инвестицията;
- Експозиции към свързани лица;

Риск от концентрация

Банката определя рискът от концентрация като един от най-важните потенциални източници на големи загуби, които могат да застрашат текущата ѝ дейност.

По тази причина рискът от концентрация се разглежда, както от гледна точка на балансовите експозиции на Банката, така и от гледна точка на задбалансовите и експозиции и експозиции, произтичащи от различните финансови инструменти. Концентрационния риск е тясно свързан с кредитния риск, анализиран и измерван като част от общия процес на управление на кредитния риск, но може да се прояви във всеки друг вид риск.

Банката анализира рискът от концентрация както в банковия, така и в търговския портфейл, като при последния се проявява от гледна точка на риск от контрагента, значителна експозиция към определени инструменти или инструменти, чиято стойност се определя от еднакви основни фактори. Към 31.12.2017 г. Банката не отчита търговски портфейл.

В банковия портфейл Банката към 31.12.2017 г. следи рискът от концентрация в следните разрези на ниво Банка:

- Риск от концентрация в големи експозиции към клиент или група свързани лица по смисъла на чл. 392 от Регламент(ЕС)575/2013;
- Риск от концентрация в отделен кредитополучател – за целта се изготвят анализи на Топ 15 и Топ 20 на експозиции към отделен клиент по договорен размер и по текуща експозиция
- Риск от концентрация по отрасли;
- Риск от концентрация по договорен размер;
- Риск от концентрация по оригинален срок на договора;
- Риск от концентрация по валути;

- Риск от концентрация по региони;
- Риск от концентрация по възраст на кредитополучателя(за физически лица).

IX. ИЗПОЛЗВАНЕ НА АВКО

Банката използва оценките на рейтинговите агенции Moody's, Standart&Poor's и Fitch Ratings за кредитно качество. При определяне на рисковите тегла по стандартизирания подход за кредитен риск външните оценки се съотнасят към степените на кредитно качество за отделните класове експозиции. Класове експозиции, за които се използват оценки на външни агенции:

- Експозиции към централни правителства;
- Експозиции към международни банки;
- Експозиции към институции;
- Експозиции към регионални и местни органи на властта;

Присъдените кредитни оценки от признати АВКО се приравняват към одобрени от БНБ и надзорните органи на държавите-членки на ЕС степени на кредитно качество при определяне на рисковете тегла на съответните класове експозиции при изчисляване на капиталовата адекватност.

X. ВЪТРЕШНИ МОДЕЛИ ЗА ПАЗАРЕН РИСК

Към 31 декември 2017 година Банката не прилага вътрешни модели за изчисляване на капиталовите си изисквания за пазарен риск.

Тези модели се използват само за вътрешни цели и служат за основа на лимитната система на Банката.

XI. ЕКСПОЗИЦИЯ КЪМ ОПЕРАЦИОНЕН РИСК

Въз основа на възприетото определение за операционен риск е създадена стандартизирана рискова структура, при която рискът, свързан с персонала, процесите, IT системите и външния риск са разделени в няколко области подлежащи на мониторинг.

Целта на Банката е да предприеме своевременни действия за минимизиране на операционния риск, като дефинира ясно процедурите за управление и мониторинг на операционния риск.

Основните средства за измерване на риска са:

- Регистър на загуби от операционен риск на ниво – Бизнес звено и на ниво – Банка;
- Ключови рискови индикатори;
- Регистър на жалбите;

Минималните стандарти за управление на риска са следните:

- Подходяща организация и разпределение на отговорностите;
- Документиране процеса по измерване, мониторинг и управление на риска;
- Периодична оценка на операционния риск и адекватността на контролите и процедурите;
- Своевременно отчитане;

- Минимизиране на риска, чрез периодични обучения и сключване на подходяща застраховка.

Отговорността за идентифициране и управление на риска се носи от директорите на бизнес звената в Банката, както и от висшия мениджмънт.

За целта са разработени Вътрешни правила за управлението на операционния риск, създадено е самостоятелно звено за измерване, мониторинг и отчетност на риска, както и Комисия за оценка на рискови събития. Обобщените данни за загубите от операционни събития се докладват на мениджмънта на Банката на тримесечие.

За вътрешни цели Банката прави изчисления на капиталовите изисквания за операционен риск и по Стандартизиран подход. Брутния доход на Банката се разпределя по бизнес линии.

XII. КАПИТАЛОВИ ИНСТРУМЕНТИ В БАНКОВИЯ ПОРТФЕЙЛ

Притежаваните от „Търговска банка Д“ АД капиталови инструменти са в размер на 141 хил. лева и са несъществен дял в сумата на активите на Банката. Те не оказват влияние върху дейността и резултатите на Банката.

Съгласно чл.434, ал.2 от Регламент(ЕС)№575/2013, равностойно оповестяване е направено в годишния консолидиран финансов отчет.

XIII. ЛИХВЕН РИСК В БАНКОВИЯ ПОРТФЕЙЛ

Лихвен риск на търговския и банковия портфейл е риск от намаляване на нетния лихвен доход и икономическата стойност на активите, пасивите и задбалансовите позиции на Банката, в резултат на промени в пазарните лихвени проценти.

Основният метод, използван от Банката за наблюдение и оценка на лихвения риск е базиран на анализ на несъответствията (GAP анализ), разпределящ лихвоносните активи и пасиви по матуритетни зони, в зависимост от моментите на тяхната преоценка или падеж (за тези с плаващ лихвен процент) и падеж (за тези с фиксиран лихвен процент). Методът измерва потенциалната загуба на Банката, произтичаща от прогнозни промени на пазарните лихвени проценти при хипотеза за паралелно изместване на лихвените криви. Съгласно чл.434, ал.2 от Регламент(ЕС)№575/2013, равностойно оповестяване е направено в годишния консолидиран финансов отчет.

XIV. СЕКЮРИТИЗАЦИЯ

В своята дейност „Търговска банка Д“ АД не прилага секюритизация.

XV. ВЪТРЕШНОРЕЙТИНГОВ ПОДХОД

Към 31 декември Банката не прилага вътрешно рейтингов подход за изчисляване размера на рисково-претеглените активи.

XVI. ТЕХНИКИ ЗА РЕДУЦИРАНЕ НА КРЕДИТНИЯ РИСК

Степен, правила и процеси за използване на балансово и задбалансово нетиране

Към 31 декември 2017 година Банката не прилага балансово и задбалансово нетиране като техника за редуциране на кредитния риск.

Правила и процеси за оценка и управление на обезпеченията

В Банката е приела правила за установяване на допустими класове обезпечения или кредитни защити.

При предоставяне на кредити, за редуциране на поетия кредитен риск, Банката приема подходящи по вид, стойност и ликвидност обезпечения, както следва:

- Всички недвижими имоти и вещни права върху тях – чрез учредяване на законова или договорна ипотека;
- Предприятия и дялове – чрез учредяване на особен залог на предприятие, или дял от търговско дружество;
- Дълготрайни материални активи – чрез учредяване на реален или особен залог;
- Ценни книги - чрез учредяване на реален или особен залог;
- Парични вземания по банкови сметки - чрез учредяване на реален или особен залог;
- Благородни метали, злато, скъпоценни камъни – чрез учредяване на реален залог;
- Поръчителство и гаранции – чрез сключване на договор за поръчителство и приемане на банкови гаранции;
- Застрахователни полици;
- Други, приемливи за Банката обезпечения.

Основните принципи при договаряне на обезпеченията са:

- Добре оформена документация;
- Достатъчност за покриване размера на вземането;
- Възможност за бърза реализация на обезпечението(ликвидност).

Остойносттаването на обезпеченията се извършва по:

- „Справедлива пазарна стойност” и се изготвя от оторизирани лица с необходимия опит и квалификация(лицензирани оценители);
- По фактурна стойност за определена категория приети от банката обезпечения;
- Борсови котировки.

Банката изисква предложените и приети обезпечения да бъдат застраховани в нейна полза, при посочени застрахователна сума и покрити рискове.

Банката прилага техники за редуциране на кредитния риск и признава обезпечения в съответствие с Регламент(ЕС)№575/2013.

Описание на основните видове обезпечения, приемани от Банката

Основните видове обезпечения, използвани за редуциране на кредитния риск и определяне на рисково-претеглена стойност на експозициите към 31.12.2017 год. са:

- Финансови обезпечения – парични депозити и дългови ценни книжа, при спазване на изискванията на Регламента;
- Жилищен имот, когато е обитаван или ще бъде отдаван под наем от собственика и когато стойността на имота не зависи от кредитоспособността на кредитополучателя.
- Търговски имот, когато стойността му не зависи от кредитоспособността на кредитополучателите;
- Банкови гаранции.

Когато обезпечението е паричен депозит, деноминирано във валутата на кредита или призната дългова ценна книга, чиято пазарна стойност е намалена с 20 %, се прилага рисково тегло 0%.

Когато обезпечението е паричен депозит, деноминирано във валута, различна от тази на кредита се прилага рисково тегло от 20%.

Експозиции или части от тях, напълно или изцяло обезпечени с ипотека върху жилищен имот, получават рисково тегло 35%, ако са изпълнени условията, стойността на имота да не зависи от кредитното качество на кредитополучателя, рискът от кредитополучателя не се влияе съществено от промени в състоянието на ипотекирания имот и стойността на експозицията или частта от нея не надвишава 70% от пазарната стойност на съответния имот или 70% от ипотечната му заемна стойност.

Експозиции или части от тях, напълно или изцяло обезпечени с ипотека върху търговски имот, получават рисково тегло 50%, ако са изпълнени условията, стойността на имота да не зависи от кредитното качество на кредитополучателя, рискът от кредитополучателя не се влияе съществено от промени в състоянието на ипотекирания имот и стойността на експозицията или частта от нея не надвишава 50% от пазарната стойност на съответния имот или 50% от ипотечната му заемна стойност.

Действията на Ръководството на Банката по управление на рисковите фактори и въвеждането на надежни контролни системи, обхващащи управлението на риска, създават допълнителна защита по всяко време от капитал за Банката, съответстващ на общия рисков профил на кредитната институция.

XVII. СВОБОДНИ ОТ ТЕЖЕСТИ АКТИВИ

Обременен с тежести актив означава актив, който е изрично или мълчаливо заложен или е обект на споразумение за гарантиране, обезпечаване или подобряване на кредитното качество на дадена транзакция. В съответствие с чл. 443 от Регламент(ЕС)№575/2013, Търговска Банка Д АД оповестява следната информация, относно обременени с тежести активи към 31.12.2017 год.

а) Активи на Банката

„Търговска банка Д“ АД

Активи	Отчетна стойност на обременените активи	Отчетна стойност на свободните от тежести активи
Заеми при поискване	0	176 315
Капиталови инструменти	0	141
Дългови ценни книжа	68 146	50 107
Кредити и аванси	0	386 166
Други активи	0	77 625
Общо активи	68 146	690 354
		758 500

b) Източници на обременяване

	Съответстващи пасиви
Обезпечени депозити, различни от репо споразумения	66 896

За „Търговска банка Д“ АД обременени с тежести активи са дългови ценни книжа, емитирани от Министерство на Финансите. Те са блокирани с цел обезпечаване наличните парични средства на бюджетните предприятия в Банката.

XVIII. ПОЛИТИКА И ПРАКТИКА ЗА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА

Банката е актуализирала в срок политиките си свързани с възнагражденията, съобразно изискванията на Наредба №4 на БНБ за изискванията към възнагражденията в банките.

Обобщената количествена информация относно възнагражденията, включваща разбивка по видове дейности към 31.12.2017 год. е представена в следната таблица:

Видове дейности	Надзорен съвет	Управителен съвет	Инвестиционно банкиране	Кредитна дейност	Управление на активи	Корпоративни функции	Независими контролни функции	Други
Брой на служителите	3	5						
Общ брой на персонала			3	136	2	5	6	264
Общ размер на възнагражденията	455	666	111	1 958	43	274	207	5 563
от които: общо променливи възнаграждения	0	0	0	0	0	0	0	0

Към 31.12.2017 година при подбора на членовете на ръководния орган на Банката са приложени следните критерии:

- Баланс на професионални знания и умения;
- Разнообразие в квалификацията и професионалния опит на членовете на ръководния орган, необходими за управлението;

- с) Качества и умения, гарантиращи осъществяване на основната дейност и функции на Банката.

Банката е разработила Политика за осигуряване на разнообразие при подбор на членовете на ръководния орган, съгласно чл. 435, пар.2, буква в). Банката е създала Комитет по подбор, съгласно изискванията на ЗКИ.

XIX. ЛИВЪРИДЖ

Отношението на ливъридж се изчислява като мярката за капитал на Банката се разделя на мярката за общата експозиция и се изразява в проценти. Мярката за капитал е капиталът от първи ред.

Мярката за обща експозиция е сборът на стойностите на експозициите по всички активи и задбалансови позиции, които не са приспаднати при определяне на мярката за капитала.

Банката определя стойността на експозицията на задбалансовите позиции след извършване на посочените изменения на конверсионните коефициенти изброени в чл. 429, т.101 буква в) от Регламента.

Към 31.12.2017 год. данните за отношението на ливъридж на Банката са както следва:

Стойности на експозицията	Експозиция с оглед на отношението на ливъридж: Отчетна референтна дата
Задбалансови позиции с кредитен конверсионен коефициент от 50 % в съответствие с член 429, параграф 10 от РКИ	44 606
Задбалансови позиции с кредитен конверсионен коефициент от 100 % в съответствие с член 429, параграф 10 от РКИ	6 520
Други активи	757 839
Обща експозиция с оглед на отношението на ливъридж — при използване на "напълно въведено" определение на капитал от първи ред	808 304
Обща експозиция с оглед на отношението на ливъридж — при използване на „преходно“ определение на капитал от първи ред	808 155
Капитал	
Капитал от първи ред — "напълно въведено" определение	91 692
Капитал от първи ред — „преходно“ определение	91 543
Коефициент на ливъридж	
Отношение на ливъридж — при използване на "напълно въведено" определение на капитал от първи ред	11,3%
Отношение на ливъридж — при използване на „преходно“ определение на капитал от първи ред“	11,3%